

WORD WAKKER WALTER
Lorraine Francis
Pieter Gaudesaboos (ill.)
Lannoo
(door Ann Van De Sompe)

OVER DE MAKERS

Lorraine Francis is geboren in Athlone (Co Westmeath) in 1958. Ze schrijft prentenboeken en is bibliothecaris voor de kinderboekenafdeling in een Ierse bibliotheek. Ze organiseert er voorleesavonden, lezingen en workshops.

We kennen haar van de boeken van 'Mannetje Koek' en 'Tommie en de torenhoge boterham'. Ook voor deze boeken werkte ze samen met illustrator Pieter Gaudesaboos.

Pieter Gaudesaboos werd geboren in Brugge in 1979. Hij studeerde in Gent vrije grafiek, digitale vormgeving en beeldende kunst. Heel toevallig is hij een illustrator van kinderboeken geworden. Als grafisch vormgever maakte hij een wandelgids voor kinderen na zijn studies. Omdat dit hem heel goed beviel, klopte hij met zijn portfolio aan bij een aantal uitgeverijen. Hij hoopte op een tekst, waarbij hij dan tekeningen kon bijmaken, maar hij kreeg de raad om zelf een boek te schrijven. En zo is hij in 2003 begonnen, een periode waarin veel experimentele en kunstige boeken werden gepubliceerd. Zijn eerste boek is *Roodlapje*.

Pieter Gaudesaboos' werk valt op door zijn gevarieerde en eigenzinnige stijl.

Op 'Pluizer' kun je via [deze link](#) een interview van hem lezen waarin hij heel gemoedelijk vertelt over wat hem bezighoudt en hoe hij werkt.

'Illustrator en prentenboekenmaker Pieter Gaudesaboos is met recht een talent te noemen. Vanaf zijn debuut in 2003 valt hij bijna ieder jaar in zijn geboorteland België in de prijzen. Zijn werk is speels en altijd vernieuwend.'

Bron: https://www.leesplein.nl/KB_plein.php?hm=3&sm=1&id=2525

1. VOOR HET LEZEN

Houd met de juryleden een gesprek over vervelen. Vragen die je hierbij kunt stellen zijn:

- Wie verveelt zich al eens?
- Wanneer verveelt je je? (op bezoek, als er geen vrienden zijn,...)
- Wat doe je dan als je je verveelt? (lanterfanten, niets doen, slapen,...)
- Duurt het vervelen lang? (Probeer een inschatting te maken van de tijd met de juryleden. Maak een haalbare vergelijking b.v.: zo lang als de rit naar school, zo lang als de middagpauze op school, zo lang tot dat de aardappelen gaar zijn, zolang als de taart in de oven moet bakken, zolang als het duurt dat het gras gemaaid wordt, zolang als een spin nodig heeft om een spinnenweb te maken... Laat hen zelf ook een vergelijking maken in de tijd.)

Bekijk de cover van het boek. Wat zie je? Geef met de juryleden aandacht aan volgende zaken:

- Wat doet die jongen? (Hij hangt aan een tros ballonnen.)
- Waar zou hij heen vliegen?
- Hij is in slaap gevallen. Zou hij al lang aan het vliegen zijn?

- Is het vliegen leuk? Of is het eerder saai?
- Kijk eens naar zijn ijsje. Heeft hij er al aan gelikt?
- Zou hij het al lang in zijn hand hebben?
- Hoe zie je dat? (het is aan het smelten.)
- Van wie zou die hand zijn die de jongen bij zijn been vastneemt?

Lees de titel van het boek voor. Pik in op wat de juryleden aanhalen. Laat volgende elementen aan bod komen:

- Hoe word jij 's morgens gewekt?
- Is het leuk om te gaan slapen?
- Wanneer ga je slapen? Als je moe bent? Of omdat het bedtijd is?
- Val jij soms al eens van verveling in slaap?
- Val jij soms midden op een feestje in slaap? Of op het einde?
- Zou jij hangend aan een tros ballonnen in slaap kunnen vallen?
- Ga met de juryleden een filosofisch gesprek aan over slapen.

2. TIJDENS HET LEZEN

Lees het verhaal voor. Laat de juryleden de prenten in zich opnemen. Laat hen er heel spontaan op reageren maar ga hier bij een eerste lezing nog niet te diep op in. Er zijn heel wat details die bij een tweede, derde of volgende lezing aan bod kunnen komen en uitgespit kunnen worden.

Je kunt de spanning opbouwen door even halt te houden bij de prent waar Walter midden in een hevige storm in slaap valt en niets of niemand hem nog wakker kan krijgen. Blik hier kort terug met de juryleden. Bespreek volgende items vanuit een verwonderde houding dat er toch precies iets is dat niet klopt:

- Zou Walter geen bed hebben? (Toch wel, dit geeft de tweede zin van het boek aan.)
- Zou Walter ziek zijn? (Misschien: terugblik naar de eerste zin: Walter is altijd moe.)
- Bekijk samen met de juryleden de meest bizarre plekken waar Walter in slaap valt.
- Bekijk deze plaatsen en gebeurtenissen en kom terecht in de belevingswereld van de juryleden:
 - o Stel je voor dat je terwijl je de cornflakes in je kom giet in slaap valt.
 - o Stel je voor dat terwijl je een schilderij maakt over je lievelingsdier je in slaap valt en meteen over het behang en een ander schilderij heen schildert.
 - o Stel je voor dat je op de wip in slaap valt en dat de kraaien op je rug en hoofd komen zitten. Hier kun je er al op wijzen dat Walter 'alleen' op de wip zit en dat het dan helemaal niet lukt om heen en weer te wippen.
 - o Stel je voor dat je ondersteboven aan een tentakel van een octopus hangt... en slaapt.
 - o Stel je voor dat je midden in een drukke straat in slaap valt en je een enorme ravage van auto's veroorzaakt, die tot slot nog tegengehouden worden door een agent.
 - o Stel je voor dat je voorovergebogen in je verjaardagstaart in slaap valt.
 - o Stel je voor dat je in een reuzenrad in slaap valt en dreigt mee te vliegen met een tros ballonnen die je eerder op de kermis kreeg. Zien ze de link met de cover?
 - o Stel je voor dat je buiten in slaap valt, terwijl het regent, én waait, terwijl het stormt!
 - o Besluit met de juryleden dat er waarschijnlijk toch iets grondig fout loopt, maar wat??? Lees hiervoor verder. Of...

Blik even vooruit:

- Zou Walter voor altijd slapen?
- Ken jij ook iemand die overal in slaap viel? (Doornroosje (ook wel de schone slaapster genoemd) sliep honderd jaar.)
- Hoe kwam dit?
- Is dit ook een sprookje zoals Doornroosje?
- Hoe zouden we Walter wakker kunnen krijgen?
- Wat zou jij doen om Walter wakker te maken?
- Bedenk samen met de juryleden een aantal mogelijkheden.

Lees verder met een nog grotere bezorgdheid, verwondering en ongeloof.

3. NA HET LEZEN

Personages

Walter:

- Wie is Walter?
 - o Een jongen die altijd in slaap valt.
 - o Een jongen die heel veel cadeautjes krijgt op zijn verjaardag, maar er blijkbaar niet in geïnteresseerd is.
 - o Een jongen die zich verveelt op de meest leuke plekken (zwembad, zoo, kermis, verjaardagsfeest,...)

De mama en de papa:

Zij verzinnen steeds leuke uitstapjes met Walter maar zijn steeds met hun laptop of hun smartphone bezig. Bv. in het aquarium of op de kermis.

Ze zijn druk bezet: Walter moet 'alleen' zijn ontbijt nemen en de dag zien door te komen.

Als er gezelschap is bij de ouders of Walter, dan zijn het veelal oudere mensen.

Als Walter niet wakker te krijgen is, schieten ze in paniek en schuimen ze de wereld van dokters en charlatans af. Ze hebben er heel veel voor over, ze reizen zelfs naar de andere kant van de wereld.

De hond:

Deze komt precies als uit het niets tevoorschijn, maar was de hond reeds eerder in het verhaal? Ga met de juryleden op zoek. Bekijk het hele boek opnieuw en je zal opmerken dat de hond bij de dame hoort met de selfiestick. Hij staat zelfs vooraan al te snuffelen aan het gebouw waar Walter woont!

Ook de hond verveelt zich - want zijn baasje is steeds bezig met zichzelf - en is als het ware een lotgenoot van Walter.

Alle personages en figuranten:

Bekijk de pagina met de zoekprent waarop een orkest van 75 muzikanten Walter probeert wakker te spelen. Alle personages in het boek komen hier aan bod. Merk op:

- Dat de mama en de papa van Walter een 'thuis-tenue' of een 'werk-tenue' aan hebben.
- Op welke pagina wisselden ze eerder van kleren? (jungle)
- Ze zijn niet alleen bezorgd om Walter maar ook bezorgd om hun dure antiek vazen.
- Zie je tussen de muzikanten:
 - o Het bad-eendje van Walter
 - o De hond
 - o De mevrouw met de selfiestick
 - o De agent
 - o De oma met de koffiekkan
 - o De professor van het Koninklijk Ziekenhuis voor Slaapziekten
 - o Dr.Ben
 - o De oude vrouw in de jungle
 - o En het varken
 - o De vrouw met enge spinnen
 - o De bandweermannen
 - o De woeste leeuw
 - o En de leeuwentemmer
 - o De SX200 Kriebelrobot
 - o En de uitvindster van de kriebelrobot
 - o De basketbalploeg
- Wie kan Pinokkio met de triangel in het boek terugvinden?

Einde

Besprek met de juryleden wat zij van het einde vinden.

- Komt de oplossing uit een verrassende hoek?
- Het is niet een volwassene die met de oplossing voor de dag komt.

- De hond komt als uit het niets, terwijl hij al gedurende het hele verhaal aanwezig is.

Nevenverhalen

Het hele verhaal heeft heel wat nevenverhalen waarin grappige details verwerkt zijn. Kijk naar het verhaal met:

- De muizen
- Het verhaal van de mama en de papa die verknocht zijn aan hun laptop en smartphone. De mama houdt nog contact met de buitenwereld terwijl ze in het bootje zitten op weg naar de kruidengenezer in de jungle.
- De dame met de selfiestick en de hond
- De kraaien
- De ravage op straat:
 - o Hoeveel schapen zijn er ontsnapt?
 - o Dr. Ben schuift ook aan in de rij, terwijl er een reclamewagen van 'Dr. Ben show' bovenop de auto's beland is.
- Het verjaardagsfeest:
 - o Wie weet hoeveel jaar Walter wordt? (Er branden zeven kaarsen op de taart.)
 - o Welke cadeautjes kreeg Walter? (Alleen maar speelgoed, dat hij waarschijnlijk al had...)
- Hier en daar hangen klokken. Kun jij volgen hoe laat het is?
- Zie je de leeuwentemmer en de leeuw op de laatste pagina van het boek bij de donkere flat?

Ook voor volwassenen is het leuk om mee te kijken en te zoeken. Zo herken je waarschijnlijk:

- De Otto-flakes die verwijzen naar de boeken van Tom Schamp
- De landkaart van het Verenigd Koninkrijk waar Ierland met een gele stip is aangeduid op het waarschuwbord bij het aquarium. (Lorraine Francis is een Ierse.)
- De lift waarmee de fanfare naar beneden gaat, kan max 75 personen (zoveel als het aantal muzikanten van de fanfare) heen en weer brengen en geeft aan dat ze op de 5de verdieping wonen. En dit kun je ook zien op de laatste pagina waar je het nachtlampje van Walter nog ziet branden.

Illustraties

Het boek ademt een bijzondere sfeer uit. De retrostijl doet denken aan de jaren '60 niettegenstaande de mama en de papa heel druk bezig zijn met de moderne multimedia. De figuren doen denken aan Jip en Janneke maar dan in kleur. De tekeningen lijken op het eerste zicht heel eenvoudig te zijn, maar als je het boek meermaals ter hand neemt, merk je steeds opnieuw andere en grappige details op. De personages hebben geen duidelijke gelaatsuitdrukkingen, alleen zijn hier en daar hun ogen anders uitgewerkt. Pieter Gaudesaboos maakte de afbeeldingen digitaal en speelde met primaire kleuren maar ook met verhoudingen en licht en schaduw. Dit zorgt voor een bepaalde sfeer en een dynamiek waar het contrast steeds groter wordt met de slapende Walter.

Je kunt de tekst niet loskoppelen van de illustraties en omgekeerd. De hele verhaallijn en de uitwerking van de personages zit vervat in de tekeningen.

Thema's

Vervelen

Bij de aanzet van het boek ging je reeds een gesprek aan over 'vervelen' met de juryleden. Koppel hier terug en overloop samen met de juryleden opnieuw dit item:

- Verveel jij je op dezelfde manier als Walter?
- Wat doe jij als je je verveelt?
- Vind jij al de uitstapjes die de ouders met Walter doen ook vervelend?
- Met wie maak je die uitstapjes?
- Doe je deze samen met vrienden? Of zijn alleen je mama en je papa erbij?
- Bekijk in het boek waar Walter woont. Je kunt dit zien op de laatste pagina waar je in het flatgebouw, het nachtlampje van Walter nog ziet branden door het raam:
 - o Woon jij ook in een flatgebouw?
 - o Ben je vaak alleen?
 - o Speel jij graag alleen?

- Of speel je liever met je vrienden?

Slapen gaan

- Wat doe jij voor het slapen gaan?
- Je kunt met de juryleden de laatste versjes uit het boek *Niets liever dan jij* bekijken.
 - Heb jij ook zo'n avondritueel?
 - Heeft Walter zo'n slaapritueel?
 - Tot hoe lang blijft Walter wakker?
 - Wanneer mag jij zolang wakker blijven?

Vriendschap met huisdieren

- Heb jij een huisdier?
- Vind je dit leuk?
- Wat doe je met je huisdier?
- Kun je ermee spelen?

Activiteiten

Blijven slapen in de bib/op school

Misschien kun je naar aanleiding van het afsluiten van het leesjaar (of een feesteditie b.v.: 5 – 10 of zelfs 25 jaar KJV in je plaatselijke bib), met de juryleden blijven slapen in de bib. Dit dien je heel goed te organiseren en je hebt hiervoor heel wat helpende handen nodig.

Fantaseren

Fantaseer met de juryleden op welke plekken je nog allemaal in slaap kunt vallen omdat het er 'saai' aan toe gaat. Begin het zinnetje met: 'Stel je voor dat...' Probeer de termen 'saai' en 'vervelen' scherp te krijgen. Wat betekenen deze woorden precies?

Verstoppertje met een wekker

Verstop een keukenwekker in de bib. Stel hem in dat hij na één minuut ongeveer afloopt. De juryleden gaan op zoek naar het getik van de wekker. Indien ze hem niet vinden, kunnen ze op het geluid afgaan als hij afloopt. Je kunt dit spelletje moeilijker maken door pas op zoek te gaan naar de wekker als hij afgelopen is.

MEER LEZEN

- Niets gebeurd / Mark Janssen (Lemniscaat 2016)
- De paradijsvogel / Marcus Pfister (De Vier Windstreken 2015)
- Doornroosje / Elodie Fondacci en Eric Puybaret (Schuyt & Co van Halewyck 2015)
- Vasco het voetbalvarkentje / Edward Van de Vendel en Alain Verster (ill.) (De Eenhoorn 2013)
- De keizer kan niet slapen / Reine De Pelseneer en Claudia Verhelst (ill.) (De Eenhoorn 2012)
- Otto rijdt heen en weer / Tom Schamp (Lannoo 2007)

Juryleden kunnen online op de KJV-boeken reageren.

Ga naar www.kjv.be, klik op 'Welke boeken moet ik lezen' en dan op de groep en het boek in kwestie.